

لیکونکی: م.ک. بهادر اکمار «M.K. Bhadra Kumar»
منبع اود خپريد و نيته: گلوبال ريسرچ «2023-03-12»
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سيدحسام «مل»

د افغانستان پر لاره بهرني شيطانان Foreign Devils on the Road to Afghanistan

د ملگرو ملتونو امنیت شورا د مارچ په 7، 2023 کې د ملگرو ملتونو په مرکزي دفتر، نیویارک کې د بنځو او سولې او امنیت په اړه غونډه وکړه.

د مارچ په اوومه لوبډیځو قدرتونو په پاریس کې د طالبانو او د افغانستان د وضعیت په اړه د یوې محدودې غونډې لپاره سره یوځای شول. دا د افغانستان لپاره د استرالیا، کاناډا، اروپایي ټولني، فرانسې، جرمني، ایټالیا، ناروې، سویس، انگلستان او امریکا د ځانگړي استازي او سفیرانو ځانگړي ناسته وه.

تصادفي یا نابیره انتخاب کوم چې حیرانوونکی وو - یعنی د اړتیا په اساس - ترکیه دباندې او ناروې دننه. او هغه دا چې احتمال لري، لوبډیځ به په ترکانو باور ونه کړي چې رازونه وساتي. خو ناروې د یو اروپایي هیواد په توگه د لومړي درجې استخباراتي وسایلو سره چې د لوبډیځ گټو ته یې خدمت کړی دی ځان ته اړین بولي.

په حیرانتیا سره، استرالیا او کاناډا برخه اخیستي، مگر بیا، دوی د پنځو سترگو سره تړاو لري او پنځه سترگي هر چیرې چې د روسیې یا چین د بې ثباته کولو اجندا په پام کې نیول کېږي. واشنګټن دا ډول کارونه کوي.

د پاریس غونډه د خطر زنگ وهي. د مارچ په اوومه، د ملګرو ملتونو امنیت شورا هم په نیویارک کې د ملګرو ملتونو په مرکزي دفتر کې د بنځو او سولې په اړه غونډه وکړه، چې په زړه پورې خبره دا ده چې د امریکا سفیرې **لیندا توماس گرینفیلډ** په افغانستان، ایران د اوکراین کې هغه سیمې چې د روسیې لخوا نیول شوي د "بنځو او نجونو پر وړاندې تاوتریخوالی او ظلم" وبلله.

"امادغونډې په کوربه توب کې دفرانسی ډیره علاقه دحیرانتیا خبره نه ده او هغه داچې فرانسه د شوروي ضد پوځي مشراحمد شاه مسعود مشرزوی احمد مسعود ته د وفادارو پنجشیریانو په مشرۍ د افغانستان د ملي مقاومت د جبهې (**NRFA**) مشري ته لارښوونه کوي.

ولسمشر **ایمان نویل مکرون** د تاجکستان ولسمشر **امام علي رحمان** ته د هڅولو لپاره لاس په کار شو چې **رحمانوف پخپل** هیواد کې د **NRFA** جنگیالیو لپاره پټن ځایونه چمتو کړي ترڅو د لویدیځ په مرسته په کابل کې د طالبانو د حکومت پر وړاندې وسله وال بغاوت وکړي.

مکرون په خپل اوږه یو چپ دی چې د روسیې واګنر ګروپ د شمالي افریقا په سهیل سیمه کې فرانسوي سرتیري ځای په ځای کړي، کوم چې په 2015 کې بورکینا فاسو، چاد، مالي، موریتانیا او نایجری ته د ځواکونو له استولو راهیسې د فرانسې د لویې ډګر و پوځي ادې، په بنکاره ډول د "جهادیانو" سره د مبارزې لپاره.

خو د فرانسې شتون په سیمه کې په زیاتیدونکې توګه مشهور شو او د اسلام ګواښ یوازې په داسې حال کې خپور شو چې فرانسه په خپلو پخوانیو مستعمرو کې په سیمه ایز سیاست کې ډوب شوه، او بالاخره د **میکرون** انګېزې د افریقایانو په سترګو کې شکمنې شوي او دا انګیرنه زیاته شوه چې فرانسوي پوځي ځواک ډیر کار کوي او هغه هم بلکه یو اشغالګر ځواک.

لکه څنګه چې افریقایي هیوادونو د روسیې د **واګنر** ګروپ سره د فرانسوي ځواکونو ځای په ځای کول پیل کړل، **ماکرون** د نومبر په میاشت کې اعلان وکړ چې د خپل مشهور "برخاني عملیاتو" پای پای ته رسوي.

ماکرون د فرصتونو په لټه کې دی چې په قفقاز او منځني اسیا کې په خپل انګر کې روسیه په شا وتمبوي. مګر هغه د خپل وزن څخه پورته لاره وهي. یا چې **مکرون** دخپل موقف له اندازې څخه پورته لاف وهي په هر صورت، د سه شنبې په ورځ د پاریس غونډې "په افغانستان کې د **ISKP** (دخراسان دولايت اسلامي حکومت)، القاعدې، تحریک طالبان پاکستان او نورو په ګډون د ترهګرو ډلو د مخ په زیاتیدونکې ګواښ په اړه ژوره اندېښنه څرګنده کړه چې په سیمه کې د هیواد دننه پر امنیت او ثبات باندې ژور اغیزه کوي "او هاخوا، او پر طالبانو یې غبر وکړ چې د دې ډلو د خوندي پټځایونو د ردولو لپاره د افغانستان مکلفیت ادا کړي «ډګه اعلامیه په احتیاط سره مسوده شوې ده - د لویدیځ مداخلې لپاره یو **alibi** [معمولاً دملا متی په اړین یوډول عذر کول] اوس شتون لري کوم چې هغه په ټینګار سره اضافه شو.

په افغانستان کې د پېښو انعکاس: امریکا افغانستان ته کلتوري جنګونه راوړي

طالبانو په حقيقت کې د سختو شرايطو په وړاندې د خپلې واکمنۍ په ټينګولو کې د پام وړ بریاوې ترلاسه کړې دي. خو غربي قدرتونه په غوسه دي چې طالبان نور د بنسټيزتيا په لټه کې نه دي.

د NRFA { افغانستان د ملي مقاومت جبهه } د لويديځ ملاتړ د طالبانو سره مخالفت وکړ. طالبان د NRFA د لويديځ له خوا د بانکونو له لارې د جنګسالارانو د راستنيدو د هڅولو په توګه ګوري. NRFA د تعقيب په ترلاسه کولو کې پاتې راغلی. د **رحمان** سره د **مکرون** شخصي ډيپلوماسي سره سره، وروستۍ نشي کولی مسکو ناراضه کړي - او د **کرملين** لور لومړيتوب دا دی چې په يو اويا بل ډول د افغانستان امنيتي وضعيت ته ثبات ورکړل شي يا حالاتو ته ثبات ورکړي. روسان او چينايان چمتو دي چې له طالبانو سره کار وکړي او هغه داچې دوی د خپل هيواد په امنيت او ثبات کې دخپل وي. لاس ولري.

په حقيقت کې په هماغه ورځ چې لويديځو قدرتونو په پاریس کې غونډه وکړه، ډيلي اعلان وکړ چې د چا بهار له لارې افغانستان ته د ۲۰ زره تنو غنمو يوه بله جوپه د بشري مرستو په توګه ليردوي. په کابل کې د روسيې سفير **ډيميتري ژيرنوف** هم له طالبانو سره د روسيې د ژورې بنسټيزتيا په اړه خبرې وکړې، چې تمرکز يې پر اقتصادي اړيکو ولاړ دی. په زره پورې خبره دا ده چې سفير څرګنده کړه چې مسکو ممکن ستراتيژيک **سالنګ ټول** ترميم او بيا پرانيزي - يعنې د شوروي دولت هغه ميراث - چې کابل له شمالي افغانستان او مرکزي آسيا سره نښلوي.

چين په دې وروستيو کې د افغانستان په شمال کې د امو دريا په حوزه کې د تېلو د استخراج لپاره د « ۵۴۰ » ميلیونو ډالرو په ارزښت د تېلو او ګازو يو تړون لاسليک کړ. د بهرنيو چارو نوي وزير **کين ګنګ** له ټاکل کېدو وروسته يوله لومړنيو تلفوني خبرو څخه په کابل کې د طالبانو سيال ته تلفون کول وو چې په افغانستان کې پر امنيتي اندېښنو ټينګار وکړي. بې له شکه، په دې وروستيو کې د روسيې د ولسمشر **ولاديمير پوتين** او د هند د ملي امنيت د سلاکار **اجيت ډوول** ترمنځ په کرملين کې په غونډه کې هم ورته اندېښنې څرګندې شوي وې.

روسيه د افغانستان په اړه له هند سره کار کولو ته ډېره لېواله ده. **چين** د افغانستان د امنيت او ثبات په اړه د روسيې اندېښنې سره ځان شريکوي. برعکس، متحده ايالات او اروپا يې اتحاديه داسې انگيري چې د اوکراين په شخړه کې د روسيې لاسوهنه د منځنۍ اسيا د لوت د هڅولو لپاره يو مناسب وخت دی. مګر دا يو ساده، د ځان خدمت کولو انگيرنه ده.

د متحده ايالاتو د بهرنيو چارو وزير **انتوني بلينکن** چې تيره مياشت يې منځنۍ اسيا ته سفر کړی و، په دې پوه شو چې د سيمې هيوادونه يوازې د واشنگټن په صفرلو بوکې بنسټيز نه دي. د **بلينکن** د منځنۍ اسيا د سيالانو سره د ليدني وروسته خبره شوې ګډه اعلاميه د روسيې (يا چين) په اړه د هر ډول انتقادي حوالې څخه پاکه وه.

په **جانز هاپکنز** کې پروفیسور **میلون گوډمن** او مشهور لیکوال چې پخوا د CIA شنونکی و، د **بلینکن** منځنی آسیا ته د سفر، لومړی د **بایدن** د ادارې د یوه لوړ پوړي چارواکي لخوا سیمې ته د "احمقانه کار" په توګه تشریح کړ چې یوازې د متحده ایالاتو د هڅو بې ځا په کېدنه یې څرګنده کړه. د روسیې او چین پر وړاندې د دوه ګوني کنټرول تمرین کول... د منځنی آسیا ټولو پنځو هیوادونو د تیرې میاشتې د ملګرو ملتونو په پریکړه لیک کې د متحده ایالاتو له ملاتړ څخه انکار وکړ چې له روسیې یې وغوښتل چې خپل سرتیري له اوکراین څخه وباسي او د اوکراین بشپړ حاکمیت په رسمیت وپېژني. د منځنی آسیا ټول پنځه هیوادونه که په خپلو هیوادونو کې له داخلي مخالفت سره مخامخ شي، د روسیې او چین ملاتړ ته اړتیا لري.

د منځنی آسیا د هیوادونو بې طرفه دریځ د پخواني شوروي د ماتو شویو سیمو ابخازیا، اوسیتیا، کریمیا، لوګانسک، دونیتسک، زاپوروزیا او خرسون په اړه د دوی د خپلواک دریځ سره سمون لري. ښه خبره دا ده: مسکو هیڅکله د منځنی آسیا خلکو ته ګواښ نه دی کړی چې یا تاسو زموږ سره یاست، یا زموږ مخالف یاست.

د منځنی آسیا خلک له افغانستان څخه د لویدیځ ایتلاف د وتلو شاهدان دي او نه به یې د امنیت د تامینونکي په توګه وګڼي. دوی د افراطي ډلو سره د لویدیځ د ملګرتیا څخه هم اندیښمن دي. په منځنی آسیا کې په پراخه کچه باور دا دی چې اسلامي دولت د امریکا تخلیق دی تر ټولو مهمه دا چې لویدیځ هیوادونه د سیمې د معدنی زیرمو په نظر کې نیولو سره سوداګریزې بهرنۍ تګلارې تعقیبوی خو د سیمې له پرمختګ سره هېڅ ډول لېوالتیا نه لری. له بلې خوا، دوی مداخله کونکي او نسخي دي.

د پاریس په غونډه کې به د تړلو دروازو تر شا د امریکا انګېزه دا وه چې د منځنی آسیا هیوادونه به په افغانستان کې د رژیم د بدلون د پروژې ملاتړ نه کوي. حتی تاجکستان چې د افغانستان له تاجک نفوس سره قومي تړاو لري، له NRFA څخه به واین په نښه کړي، نه دا چې د افغان کورنی جګړې ته لمن ووځي. **ماکرون** ځان د زیربډونکي زړه راښکونکي په توګه خوښوي، مګر **رحمان** یو ریښتینی حقیقت دی.

مخکې لدې چې وګورو، اصلي خطر دا دی چې د طالبانو د ماتولو په برخه کې پاتې راغلی او همدارنګه د طالبانو ضد مقاومت په جوړولو کې پاتې راغلی او یا د منځنی آسیا هیوادونه له مسکو او بیجینګ څخه جلا کید و ته هڅوي، امریکا او متحدین به یې اوس پاتې شي. د یوازینۍ پاتې انتخاب سره، هغه دا دی چې په افغانستان کې د ګډوډۍ شرایط رامینځته کړي چې هیڅ ګټونکي شتون نلري.

د اسلامي دولت سر راپورته کول او په کابل کې د روسیې، پاکستان، چین، ایران او هند سفارتونو ته د هغې ښکاره ګواښونه نښي نښانې دي. د پاریس غونډه د لوید یحوجا سوسانو او "ډیپلوماتانو" د نخیره کولو تمرین و.

یادونه:

د دې مقالې اصلي سرچینه هندي پنچ لاین دی د کاپي حق M. K. Bhadrakumar ©، هندي پنچ لاین، 2023

----- **په درناوی «15-03-2023»**

